

- **Getalsimbole:** Skryf getalle 1–10 en pas hulle met tellers, soos om vyf klippe langs die simbool 5 te plaas, om hoeveelhede visueel te demonstreer.
- **Volume:** Gebruik terme soos “vol”, “half” en “kwart” om die hoeveelheid stof in ’n houer te beskryf. Wys hierdie metings met hul houer om te illustreer wat elke term beteken.
- **Groot, klein, kort en lank:** Gebruik terme soos “groter”, “kleiner”, “kort” en “lank” om verskillende lengtes en hoogtes van voorwerpe te beskryf.
- **Tel:** Moedig leerders aan om hardop te tel om getalherkenning en volgorde te versterk.
- **Horisontaal en vertikaal:** Verduidelik die konsepte van horisontaal (sy na sy) en vertikaal (op en af). Laat leerders items in beide oriëntasies plaas en identifiseer.

Maak seker dat jy oop vrae vra wat denke en bespreking stimuleer tydens hierdie aktiwiteit. Aangesien dit ’n buiteligaktiwiteit is, moet jy seker maak dat alle leerders toesig het en die belangrikheid verstaan van versigtigheid wanneer hulle gereedskap en natuurelemente hanteer. Jy sal buigsaam moet wees en bereid wees om aktiwiteite aan te pas gebaseer op die leerders se belangstellings en die beskikbare tuinbronne.

Lesuitkomst

Teen die einde van hierdie aktiwiteit behoort die leerder te kan verduidelik wat bedoel word met die terme groot en klein (grootte), diepte, volume, kort en lank (lengte), vertikaal en horisontaal, sowel as om basiese vorms te identifiseer, getalsimbole 1–10 te herken en van 1 tot 10 te tel.

Vaslegging

Aan die einde van hierdie kwartaal se lesse is daar aktiwiteite geskik vir huiswerk of verdere assessering wat die konsep op hierdie bladsy(e) dek.

BLADSY 3

Fokus: Getalle, bewerkings en verwantskappe

Benodigdhede

Klein voorwerpe soos blokke of tellers (10 per leerder), witbord en merker vir elke leerder, skerp HB-potlood, uitveër, werklike muntstukke of visuele afdrucke van Suid-Afrikaanse muntstukke (slegs rande)

Kernfokusvaardighede

Tel, lees en skryf getalle tot 10, optel-, aftrek- en gelykaanteken, sowel as geld (R1-, R2- en R5-muntstukke)

Hierdie bladsy beklemtoon die kernkonsepte wat in Vlak 1: Boek 1 gedek word.

- **Tel** is ’n fundamentele syfervaardigheid wat leerders die getalwoorde en hul korrekte volgorde leer.
- **Om getalle korrek te skryf** help leerders om die konsep van getalle te begryp en getalsin te ontwikkel. Hierdie begrip is noodsaaklik vir toekomstige wiskundige vaardighede soos optel, aftrek en vermenigvuldiging.

- ✍ **Optel en aftrek** word gebruik om verskillende soorte probleme voor te stel en op te los. Dit is belangrik dat leerders hierdie situasies herken en dit simbolies voorstel, wat voortbou op hul telvaardighede met heelgetalle. Begrip van optel en aftrek berei leerders voor vir die leer van ander wiskundige onderwerpe, insluitend vermenigvuldiging en deling. Ons gebruik optel en aftrek elke dag in die daaglikse lewe, soos wanneer ons kook, rekeninge bereken, afstande meet en meer.
- ✍ **Begrip van die gelykaanteken** in wiskunde is fundamenteel vir die begrip van alle getaleienskappe. Leerders moet verstaan dat gelykheid 'n verhouding verteenwoordig waar twee wiskundige uitdrukkings dieselfde waarde het. Hierdie begrip help leerders om te dink oor die verhoudings wat in getal sinne uitgedruk word, wat hul rekenvaardighede verbeter terwyl algebraïese konsepte bekendgestel word. Sonder om gelykheid as 'n verhouding te herken, kan leerders sukkel wanneer hulle van rekenkunde na algebra oorgaan.
- ✍ Dit is belangrik dat leerders leer **om geld te identifiseer** aangesien dit 'n noodsaaklike lewensvaardigheid is. Hulle moet in staat wees om geld te tel namate hulle grootword om dinge soos inkopies te doen, baie werk om te doen en goeie finansiële besluite te neem.

Inleiding tot die konsep

Hierdie kan as klasaktiwiteite gedoen word.

Om te tel: Staan in dieselfde rigting as die leerders en hou albei jou hande op sodat hulle dit kan sien. Begin deur hardop te tel en jou vingers te beweeg, van een tot tien. Laat dan die leerders jou aksies naboots deur hulle te laat hande uitsteek en hardop te tel terwyl hulle van vinger na vinger beweeg en seker maak dat julle almal saam tel as 'n groep.

Skryf en natrek: Om korrekte getalvorming te verseker, begin deur in dieselfde rigting as die leerder te staan, vra hulle om eers jou waar te neem terwyl jy die getal in die lug skryf sodat hulle kan sien hoe om elke getal te vorm. Sê elke getal hardop soos jy aangaan en verduidelik waar jy elke getal begin vorm en waar dit eindig. Nadat jy elke getal in die lug geteken het, vra die leerders om die wysvinger van hul dominante (skryf) hand op te hou en die getal in die lug saam met jou te teken, en jou aksies na te boots.

Optel-, aftrek- en gelykaanteken

Optel: Teken die opteltekens (+) en verduidelik: "Dit is die plustekens. Dit beteken ons voeg dinge bymekaar." Volg dit met 'n visuele voorstelling waar jy twee groepe voorwerpe wys (bv. 2 appels en 3 appels). Kombineer die groepe en tel die totaal (5 appels).

Aftrek: Teken die aftrektekens (–) en verduidelik: "Dit is die minustekens. Dit beteken ons neem dinge weg." Wys 'n groep voorwerpe (bv. 5 appels). Neem 'n paar voorwerpe weg (bv. 2 appels) en tel wat oorbly (3 appels).

Gelykaanteken: Teken die gelykaanteken (=) en verduidelik: "Dit is die gelykaanteken. Dit wys dat die hoeveelheid aan die een kant dieselfde is as die hoeveelheid aan die ander kant." Wys 'n vergelyking met behulp van voorwerpe (bv. 2 appels + 3 appels = 5 appels).

Interaktiewe aktiwiteite

Hierdie kan individueel of in klein groepe gedoen word. Dit kan 'n geleentheid wees om die leerders se begrip van optel en aftrek, sowel as hul vermoë om tot 10 te tel, te toets.

Aktiwiteit 1: Optel met voorwerpe

- Gee leerders twee groepe voorwerpe.
- Laat hulle die groepe kombineer en die totaal tel.
- Skryf die vergelyking (bv. $2 + 3 = 5$).

Aktiwiteit 2: Aftrek met voorwerpe

- Gee leerders 'n groep voorwerpe.
- Laat hulle 'n paar voorwerpe wegneem en tel wat oorbly.
- Skryf die vergelyking (bv. $5 - 2 = 3$).

Aktiwiteit 3: Vergelykingbalans

- Skep eenvoudige vergelykings met voorwerpe aan beide kante van die gelykaanteken.
- Laat leerders tel en kyk of beide kante dieselfde is.
- Teken die vergelykings (bv. $3 + 2 = 5$).

Geld (R1-, R2- en R5-muntstukke): Dit sal help as jy die leerders werklike muntstukke of prente kan wys en hul voorkoms bespreek in terme van kleur, grootte, dier op die munt.

Onderrigwenke

Tel

- Laat die leerders hul hande oor die prent van hande in die boek plaas. Moedig hulle aan om elke vinger te beweeg terwyl hulle die ooreenstemmende getalle tel.
- Wys na elke vinger terwyl julle saam tel om die verband tussen die getal en die hoeveelheid te versterk.
- Laat die leerders hardop tel terwyl hulle hul vingers beweeg.
- Moedig duidelike en stadige tel aan om te verseker dat hulle elke getal se volgorde verstaan.
- Probeer om dit pret te maak deur dit in 'n speletjie of uitdaging te verander, of selfs 'n wysie te skep vir leerders om saam te sing terwyl hulle tel. Ritme kan leerders help om woorde en volgorde te onthou.
- Prys die leerder vir hul poging en korrekte tel, gebruik altyd positiewe taal en aanmoediging om hul selfvertroue te bou.

Skryf en natrek

Die leerders kan hierdie taak dan onafhanklik voltooi. Loop rond sodat jy hulle noukeurig kan waarneem terwyl hulle dit doen om seker te maak dat jy enige foute wat die leerders mag maak, kan regstel.

Wanneer die skryf- en natrekaktiwiteit voltooi word, is die kolletjies in spesifieke kleure, met die groen kol die beginpunt en die rooi kol die stop/eindpunt. Sommige getalle, soos 4, het verskeie rooi kolletjies. Die leerders moet by die eerste rooi kol stop en weer by die volgende groen kol begin. Getalle 2, 3 en 5–9 sluit bykomende kleure in om die natrekvolgorde aan te dui:

- **Groen:** Begin
- **Geel:** Tweede stap
- **Oranje:** Derde stap
- **Rooi:** Klaar

Vir die getal 10 het die syfer 0 dieselfde begin- en eindpunt. Deur hierdie riglyne te volg, sal leerders korrekte getalvormingsvaardighede ontwikkel.

Lees die blou blok saam met die leerders om hulle aan die optel-, aftrek- en gelykaanteken bekend te stel. Wanneer jy oor die tekens praat, maak seker dat jy al die verskillende name vir elke teken noem soos in die blok gelys. Dit is belangrik dat die leerders verstaan dat hierdie verskillende name almal na dieselfde simbool verwys. Bespreek ook die basiese muntstukke (rande) wat in Suid-Afrika gebruik word.

Lesuitkomst

Teen die einde van hierdie les behoort die leerder van 1 tot 10 te kan tel met behulp van hul vingers as dit nodig is, sowel as om hierdie getalle met korrekte vorming te kan skryf. Die leerders behoort ook die optel-, aftrek- en gelykaanteken te kan identifiseer en verduidelik, sowel as om die R1-, R2- en R5-muntstukke te identifiseer.

Vaslegging

Aan die einde van hierdie kwartaal se lesse is daar aktiwiteite geskik vir huiswerk of verdere assessering wat die konsep op hierdie bladsy(e) dek.

Leerders kan bladsy 2 in die **DBO-wiskundeboek 1** voltooi.

BLADSYE 4–5

Fokus: Getalle, bewerkings en verwantskappe & patrone, funksies en algebra

LV

Skeppende kuns: Trek patrone deur verskillende kleure en vorms te gebruik

Benodigdhede

Kleurpotlode, telvoorwerpe om die konsep van deel te verduidelik (10 per leerder), vormuitknipsels of kaarte met verskillende vorms (sirkels, vierkante, driehoëke), patroonblokke (2–4 verskillende gekleurde blokke, bv. rooi, blou, groen en geel. Elke leerder sal ten minste 2 van elke kleur blok nodig hê), stuk papier per leerder, skerp HB-potlood, uitveër

Kernfokusvaardighede

Tel voorwerpe van 1 tot 10, getalsimbole, deel, meetkundige patrone en leerterminologie (vergelyking van getalle en hoeveelhede): “meer”, “minder”, “dieselfde” en “meeste”

- Om leerders te leer **om voorwerpe van 1 tot 10 te tel**, vorm die grondslag vir alle latere wiskundige leer, verbeter kognitiewe vermoëns soos geheue en patroonherkenning en is noodsaaklik vir alledaagse aktiwiteite.
- Om **getalsimbole** te leer, help leerders om geskrewe getalle te herken en te verstaan en is noodsaaklik vir die uitvoer van wiskundige bewerkings en die kommunikasie van hoeveelhede.
- **Deel tussen twee groepe** help leerders om verdeling, regverdigheid, samewerking en probleemoplossing te verstaan.
- Om oor **meetkundige patrone** te leer verbeter ruimtelike bewustheid, kritiese denke en artistieke uitdrukking.
- Die **begrip van terme** soos “meer”, “minder”, “dieselfde” en “meeste” help leerders om vergelykings te maak, hul woordeskat uit te brei, besluitneming te verbeter en ’n grondslag vir rekenkunde te bou.